

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WF - Gedania Cassubia. Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska, PG_00179166						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć					
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na odległość (e-learning)			
Rok studiów	1	Język wykładowy		polski polski, okazjonalnie kaszubski			
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Justyna Pomierska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Justyna Pomierska					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0						
	Adresy kursu na platformie eNauczanie: Moodle ID: 12965 Gedania Cassubia. Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska. Wykład ogólnouczelniany w semestrze zimowym 2025/26 https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=12965						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Cykl 10 wykładów od października do grudnia, dotyczy spraw Kaszubów i Pomorza w różnych dziedzinach: historia, socjologia, antropologia, etnolingwistyka, literaturoznawstwo i językoznawstwo - co roku inny temat/ problem. Poszerzenie wiedzy o Kaszubach (ludzie i region) i kaszubszczyźnie (kultura i język). Tytułowe hasło: "Gedania Cassubia" staje się okazją do refleksji filologów, kulturoznawców i etnologów, historyków, muzykologa i socjologa nad obecnością Kaszubów i kaszubszczyzny we współczesnym i historycznym krajobrazie kulturowym Gdańska.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		Student: - ma podstawową wiedzę z zakresu antropologii Kaszub i Pomorza (K_W08) ; ma podstawową wiedzę na temat geograficznego, kulturowego, etnicznego i religijnego zróżnicowania Europy, a w szczególności Polski i Pomorza (K_W10); - ma zaawansowaną wiedzę o historii Kaszubów na tle historii Polski zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze działalności naukowej lub społecznej (K_W09) - ma wiedzę o znaczeniu komunikacji międzykulturowej w kształtowaniu postaw tożsamościowych, szczególnie na obszarze Kaszub (K_W14). Student: - potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z różnych źródeł mówionych i pisanych (K_U01); posiada umiejętności badawcze praca stylistyczna (K_U01; K_U04; K_U08) rozmowa z wykładowcą w grupie po wykładzie (K_U01; K_U04) Strona 2 z 3 niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk kulturowych, szczególnie dotyczących obszaru Kaszub i Pomorza (K_U04); - potrafi napisać esej lub inną wypowiedź stylistyczną z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych oraz źródeł (K_U08). Student: - rozumie potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe, poprawność i czystość języka dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej, ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_K08).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Wykład kaszubologiczny (cykl 10 wykładów od października do grudnia) dotyczy spraw kaszubskich w różnych dziedzinach nauk: historia, socjologia, antropologia, etnografia, literaturoznawstwo, językoznawstwo, muzykologia i in. Temat przewodni²⁵: **Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska**. Unikatową cechą wykładu jest zmienna osoba wykładowcy; o wygłoszenie prelekcji poproszeni zostają najlepsi w swoich dziedzinach kaszubolodzy. Wykład poszerza wiedzę o Kaszubach (ludzie i region) i kaszubszczyźnie (kultura i język), nadto w szczególny sposób kształtuje tożsamość Pomorzan.

Każdy wykład składa się z dwóch części: **1) nagranie** (ok. 30 minut, zob. YouTube) do odsłuchania przez studenta przed **2) spotkaniem** z prelegentem (MS Teams, poniedziałek 17.00-18.30), które otwiera przestrzeń dialogu, co jest bardzo korzystne dla rozwoju zainteresowań i predyspozycji badawczych słuchaczy.

Wykłady 2025: *Gedania Cassubia*. Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska

wygłoszą:

dr Mirosław Kuklik (Muzeum Północnokaszubskie we Władysławowie) ETNOLOGIA - Polska (?) na fischmarku. Rybacy kaszubszy w Gdańsku

prof. dr hab. Witosława Frankowska (Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku) MUZYKA - A w Raduni krwawa woda Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie muzycznym Gdańska.

dr hab. Sylwia Bykowska (Instytut Historii PAN) HISTORIA - Kaszubi w oczach gdańskich urzędników po 1945 roku.

prof. UG, dr hab. Lucyna Warda-Radys, prof. dr hab. Izabela Kępka (Wydział Filologiczny UG) JĘZYKOZNAWSTWO - Językowa kreacja Kaszubów i kaszubszczyzny w utworze Śpiewaj ogrody Pawła Huellego

prof. dr hab. Tadeusz Linkner (Kościerzyna) LITERATUROZNAWSTWO - Moje spotkania z Jerzym Sampaem

dr Grzegorz Schramke (Wydział Filologiczny UG) LITERATUROZNAWSTWO - Obraz Gdańska w Legendach gdańskich" Jerzego Sampa

dr Bartosz Dąbrowski (Wydział Filologiczny UG) LITERATUROZNAWSTWO - Kaszuby w twórczości Róży Ostrowskiej

dr Magdalena Sacha (Wydział Filologiczny UG) KULTUROZNAWSTWO - Witacze i patroni. O kaszubskości" w przestrzeni informacyjnej miasta

prof. UG, dr hab. Miłosława Borzyszkowska-Szewczyk (Wydział Filologiczny UG) LITERATUROZNAWSTWO/ BADANIA NAD PAMIĘCIĄ - Kaszubi i kaszubszczyzna w gdańskich mitach.

prof. dr hab. Cezary Obracht-Prondzyński (Wydział Nauk Społecznych UG) SOCJOLOGIA - Nauka media sztuka. Kaszubi w życiu intelektualnym i artystycznym Gdańska. Próba portretu zbiorowego.

Link do spotkania i link do nagrania na stronie Wydziału Filologicznego, na kaszubi.pl, pcen.gda.pl i na platformie edukacyjnej MESTWIN. W ostatnich latach powstały cykle, np. 2022 *Zrozumieć Kaszuby. W kręgu podstawowych zagadnień naukowych i społecznych* <https://www.youtube.com/watch?v=ZVAAQ0kk0AE&list=PLb11qNzRge3Xz7WKQrdUNBzkm9YXcABPO>

Rozmowy z prelegentami poprowadzi dr Justyna Pomierska.

Projekt jest realizowany wspólnie z Instytutem Kaszubskim, Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim i Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, a finansowany w ramach zadania Etnofilologia kaszubska.

Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	pisemna wypowiedź testowa (w tym krótka wypowiedź stylistyczna (przesłana w terminie)	50.0%	65.0%
	aktywny udział w zajęciach/ głos w dyskusji	80.0%	35.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Borzyszkowska-Szewczyk M., i Obracht-Prondzyński C., <i>Gedania Cassubia - kaszubskość Gdańska</i>, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2018, s. 218. Borzyszkowska-Szewczyk M., Obracht-Prondzyński C., i Cirocka B., <i>Kaszubski wanożnik po Gdańsku: znaki i miejsca w przestrzeni kulturowej Miasta</i>, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2018, s. 313. Borzyszkowski J., Kulikowska K., Obracht-Prondzyński C., <i>Kaszubi a Gdańsk, Kaszubi w Gdańsku</i>, Gdańsk 2009, s. 176. Bykowska Sylwia, <i>Między migracją a integracją. Społeczeństwo Gdańska w latach 1945-1960</i>, IHPAN, Warszawa 2024, s. 478. Kępka I., i Warda-Radys L., <i>Językowa kreacja Kaszubów w utworze Śpiewaj ogrody Pawła Huellego</i>, Język - Szkoła - Religia, 2018, t.13, s. 6686. Kuklik M. i in., <i>Frischmarkt w Gdańsku</i>, Wydawnictwo Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Gdańsk 2013, s. 22. Linkner T., <i>Pamięci Profesora Jerzego Sampa, Językowy, literacki i kulturowy obraz Pomorza</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2016, t. 3, s. 1621. Obracht-Prondzyński C., i Łuczeczek P., <i>Wielokulturowość Gdańska - problem, szansa czy ryzyko?</i>, Miscellanea Anthropologica et Sociologica, 2019, t.20, s. 107121. Róża Ostrowska. <i>Bibliografia oraz trzy szkice o życiu i twórczości</i>, oprac. A. Fac, Gdańsk 2014. <i>Pro Memoria Róża Ostrowska</i> (red.) s. Kwidzińska (1926-1975), Gdańsk-Wejherowo 2003.	
	Uzupełniająca lista lektur	Obracht-Prondzyński C., Kulikowska K., Fopke T., <i>Współczesna kultura kaszubska. Terôczasnô kaszëbskô kùltura</i>, Gdańsk-Gduńsk 2018. <i>Gniazdo Gryfa: słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury</i>, Obracht-Prondzyński Cezary (red.), Instytut Kaszubski, Gdańsk 2020 (wybrane hasła) R. Ostrowska, Wyspa J. Samp, Legendy gdańskie P. Huelle, Śpiewaj ogrody	

	Adresy eZasobów	Podstawowe https://etnotank.pl/raporty-i-opinie/kaszubi-na-pomorzu/ - Kaszubi w społeczności pomorskiej: tożsamość, stereotypy, relacje w świetle najnowszych badań. https://etnotank.pl/raporty-i-opinie/kaszubi-w-wielkim-miescie/ - Kaszubi w wielkim mieście – formy i specyfika aktywności kaszubskiej w Gdańsku. Raport Etnotanku IK https://gedanopedia.pl/ - Gedanopedia jest internetową wersją Encyklopedii Gdańska wydanej w 2012 roku przez Fundację Gdańską Uzupełniające https://kaszubopedia.pl/ - wybór haseł z: Gniazdo Gryfa: słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury, Obracht-Prondzyński Cezary (red.), Instytut Kaszubski, Gdańsk 2020.
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Na ocenę końcową składa się: aktywny udział w wykładzie (obecność i pytanie zadane wykładowcy zapisane na czacie spotkania) i napisanie TESTU na koniec w tym krótkiej wypowiedzi stylistycznej (2 tys. znaków). Warunkiem koniecznym uzyskania zaliczenia jest obecność na min. 7. spotkaniach. Tematyka testu i wypowiedzi stylistycznej dotyczy tematyki wykładu. Na ocenę końcową składa się kryterium obecności (z uwzględnieniem wyjątków opisanych poniżej) i ocena testu. Nieobecność na poniedziałkowym spotkaniu (warunek konieczny zaliczenia wykładu patrz wyżej) można wyrównać dodatkową wypowiedzią stylistyczną - o tematyce/ problemie opuszczonego spotkania - nadesłaną najpóźniej dwa tygodnie po dacie nieobecności (na mail głównego prowadzącego). Ramowe kryteria oceny: bdb - min. 9 odbytych spotkań+ ocena pracy min. dobra+ , db+/ db - 8 odbytych spotkań + ocena pracy min. dobra, dst+/ dost - 7 odbytych spotkań + praca oceniona pozytywnie.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.